

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 5, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 9

Pentadienis, Vasario (February) 28, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Ontarijos Premjeras Nori Peržiūrėti Federalės Vyriausybės Pensijų Planą

TORONTO. — Federalė vyriausybė skelbia, kad ji nori kaip kalint, greičiau praveisti senatvės pensijų įstatymą, nepaisant, kad Ontarijos premjeras Roberts prieštarauja jos planui. Tuo tarpu Ontarijos premjeras Roberts sako, kad jis neketina nutylėti.

Kovo 31 dieną Kvebeko mieste prasidės federalės ir provincijų vyriausybių konferencija. Roberts nori, kad toje konferencijoje būtų duota proga visų provincijų atstovams pareikšti savo nuomonę apie federalės vyriausybės senatvės pensijų planą.

Kvebeko provincija jau davė suprasti, kad ji neketina dalyvauti šiame plane.

Federalės vyriausybės planas numato maksimum senatvės pensiją iki \$150.00 mėnesį. Pusę sudarys dabartinė pensija \$75.00 mėnesį, o kita kontribucinė pensija. Bet kaip sena, taip ir naujoji būtų pradama mokėti sulaukus 70 metų amžiaus.

Pagal federalės vyriausybės planą, apie 80 procentų vyriškos lyties kanadiečių tarp 18 ir 64 metų ir 30 procentų moteriškos lyties kanadiečių turėtų mokėti po 1 procentą nuo savo pajamų į pensijų fondą. Samdytojai taip pat mokėtų 1 procentą. Kurie uždirba virš \$4,500, matomai turės mokėti skirtingai.

Pradžioje vyriausybė buvo paskelbus, kad pensijos bus mokamos tuojaus tiems, kurie pasieks 70 metų amžiaus, bet

Sučiupo \$50,000,000 Vertės Narkotikų

NEW YORK. — Jungtinių Valstijų autoritetai sako, kad Kanados policijos suruošti spąstai pagelbėjo suimti Meksikos ambasadorių Bolivijai S. P. Bollandą ir kitus du asmenis, heroina kontrobandininkus.

Tuo pat sykiu Montreale policija suėmusi heroino \$13,500,000 — \$25,000,000 vertės. Kanadoje šis heroinas esąs vertas \$52,000,000.

Meksikos diplomatas buvęs sekamas tris metus, kol galų gale buvo sučiuptas narkotikų šmugelyje.

dabar jau sako, kad bus pradėta mokėti po 10 metų nuo įstatymo priėmimo, kad išbudavojus fondą. Ontarija nori nukelti iki 15 metų ir kitų pataisymų. Roberts daugiausia susirūpinęs privatiškoms apdraudoms kompanijomis, kad federalinis įstatymas nepakenktų jų bizniui.

Dabartinis įstatymas, pagal kurį mokama visiems \$75.00 mėnesį sulaukus 70 metų amžių, yra visuotinas, privalomas visiems ir visose provincijose. Šią pensiją gauna ir tie, kurie nieko nemoka į pensijų fondą. Šio įstatymo nelies naujas įstatymas.

Padidino Amerikiečių Puldinėjimus Vietname

SAIGON. — Nuo vasario 1 dienos Pietiniame Vietname bombų sprogimais užmušti 6 amerikiečiai ir 87 sužeisti. Atrodo, kad partizanai susikoncentravo prieš Jungtinių Valstijų karines jėgas ir prieš civilius. Skelbiama, kad partizanų kongresas iškelęs šūkius:

"Išvykite JAV imperialistus iš Vietnamo ir baikite karą. Pradėkite visų partijų derybas išsprendimui šalies problemų".

Kongrese raportuota apie didelių partizanų pasisekimus.

Vėlesniu laiku dar vienas Jungtinių Valstijų karinis lėktuvas numuštas ir lakūnas majoras B. Lukasik užmuštas.

NDP Pašalino 10 Trockistų

TORONTO. — Naujos Demokratinės Partijos Ontarijos Taryba pašalino iš partijos 10 "kairiųjų". Jie rasti kalti reikalaujant visuotinos nacionalizacijos industrijų ir kitų gamybos ir aptarnavimo priemonių.

Šie "kairieji" esą priešingi Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių komunizmui, bet skelbią komunistinius principus. Jais, kaip žinia, yra trockistai. Jie priklauso, be NDP, dar prie Jaunų Socialistų Lygos.

TIKTAI KANADA SUTINKANTI PADETI

Jungtinės Tautos. — Jungtinių Tautų sekretorius U Thait turįs keblumų suorganizuoti specialę jėgą palaikymui taikos Kipre. Tiesa, JT Saugumo Taryba dar nėra sutikusi, kad tokia jėga būtų sudaryta.

Kurias tik šalis kalbino, vis atsisakė. Tikta Kanada sutikusi duoti savo kontingentą.

Ne visos šalys tinka tokiai jėgai.

Reikalauja Atsimesti Nuo Federalės Partijos

MONTREAL. — Rene Levesque ragina Kvebeko provincijos liberalus atsimesti nuo federalinės liberalų partijos ir veikti nepriugulmingai.

Jis sako, kad Kvebeko liberalai negali tarnauti dviem dievams — Ottawai ir Kvebekui.

Anglija Meta į Laužą Savuosius Bomarkus

Pranešimas iš Londono sako, kad Britanija numes į laužą savo raketą, panašias į bomarkus, kuriuos neseniai Kanados vyriausybė apginklavo nuklinėmis bombomis. Su pabaiga metų numes į laužą 400 tokių raketų.

Britai laiko tas raketą bevertėmis prieš tarpkontinentinius sviedinius. Jos geros tik tai prieš žmogaus valdomus bomberius.

Britanijos valdžia daro išvadą, kad Britanija negali apsiginti nuo tarpkontinentinių sviedinių.

Ši žinia bus nemaloni Kanados autoritetams. Kiek pastangų jie dėjo atrėmimui tų, kurie teigė, kad bomarkai niekam neverti. Pearsono valdžia nepaisė jokios kritikos, nieko nelaukdama parsigabeno jiems nuklines bombas.

IŠ 15,000 PALIKS TIKTAI 3,000

Savo laiku Maltone orlaivų gamyboj dalyvavo 15,000 žmonių. Praėjusių metų vasarą dirbo tiktai 4,000. Dabar numatoma atleisti dar 500. Neužilgo dirbsių tiktai kokie 3,000.

JAV ir TSRS Atnaujino Kultūrinį Santykiavimą

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga pasirašė Maskvoje dviems metams sutartį dėl palaikymo kultūrinių santykių. Mat senoji sutartis išsibaigė praėjusių metų gruodžio 31 d.

Susitarimas numato keistis universitetų studentais, mokytojais studijavimui vieni kitų švietimo darbu, parodomis ir mokslinėmis informacijomis, oficialinėmis delegacijomis.

Sutinka Atidaryti Vandenį Amerikiečiams

HAVANA. — Kubos vyriausybė sutinka atidaryti vandenį amerikiečiams Gvantenamoje, jei amerikiečiai sugrąžins kubiečių vėliavas, kurių jie nesugrąžino sykiu su žuvininkų laivais.

Floridos autoritetai paleido visus 29 žuvininkus ir jų laivus, kuomet Čekoslovakijos atstovybė sumokėjo po \$500 pabaudos keturių žvejų laivų kapitonomas, kurie buvo teismo nubausti.

Kam prireikė amerikiečiams Kubos žvejų vėliavų, sunku suprasti.

Kaip ten nebūtų, atrodo, kad žvejų incidentas bus likviduotas, kadangi žvejai ir jų laivai buvo paleisti vykti namo.

TSRS Skubiai Didina Prekybos Laivyną

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų senato daviniais Tarybų Sąjunga skubiai didina prekybos laivyną. Nuo 1963 metų gegužės mėnesio ji namie ir užsienyje stato 236 naujus laivus, bendrai 3,000,000 tonų įtalpos.

Jai stato laivus Norske Veretsi kompanija — Norvegijoje, Germannisher Lloyd — Vakarų Vokietijoje, Kaiji Kykai — Japonijoje ir Registro Italiano kompanija — Italijoje.

1963 m. pabaigoje TSRS prekybos laivynas turėjo 5,900,000 tonų įtalpos, o 1980 metais turės 27,000,000 tonų.

LONDON. — Anglija suteiks Tarybų Sąjunkai \$266,000,000 kredito dėl prekybos.

Be to, JAV įkurs savo konsulatą Leningrade, o Tarybų Sąjunga — Čikagoje ir New Yorke.

Be abejonės, bus platus apsikeitimas menininkais, sportininkais ir kitais meno ir kultūros darbuotojais.

Jungtinių Valstijų pageidavimu, susitarta, kad JAV vyriausybė kontroliuos visas Tarybų Sąjungos programas Jungtinėse Valstijose, o Tarybų Sąjungos vyriausybė — visas JAV programas Tarybų Sąjungoje. Tarybų Sąjunga norėjus tai panaikinti, bet Jungtinės Valstijos nesutiko.

Sutartys turės būti užgirtos atsakingų valdžios organų. Tada bus paskelbta smulkmeniška. O konsulatų steigimą turės dar užgirti senatas dviem trečdaliais balsų.

Galima spėti, kad reakcionieriai dės visas pastangas trukdyti, ypač konsulatų steigimui. Visoki veiksniai, kaip žinia, baisiai priešingi, kad Tarybų Sąjungos konsulatai būtų steigiami Čikagoje ir New Yorke. Sukrus ir visi birčiai ir kiti tokie. Gal tą nujausdam, JAV pareigūnai nenorėjo, kad būtų nuimta vyriausybės kontrolė programoms.

Liberališkoji, taikos ir sugyvenimo trokštančioji visuomenė, be abejonės, sveikina šios sutarties atnaujinimą.

Pakistanas ir Kinija Užmezgė Kooperaciją

KARACHI. — Pakistanas, Jungtinių Valstijų suorganizuoto militarinio bloko narys, ir Kinija pasižadėjo sugyventi draugiškai ir kooperuoti tarpusavyje.

Susitarimas padarytas čia lankantis Kinijos premjerui Chou En-lajui. Pakistano prezidentas priėmė jį labai iškilmingai.

Taipgi skelbiama, kad Pakistano prezidentas M. A. Khan lankysis Pekine.

Iš paskelbto komunikato matyti, kad Kinija pasisako už pravedimą plebiscito Kašmire, kaip kad buvo nutarta Jungtinėse Tautose. Pakistanas reikalauja plebiscito jau nuo 1947 metų. Indija tam priešinas.

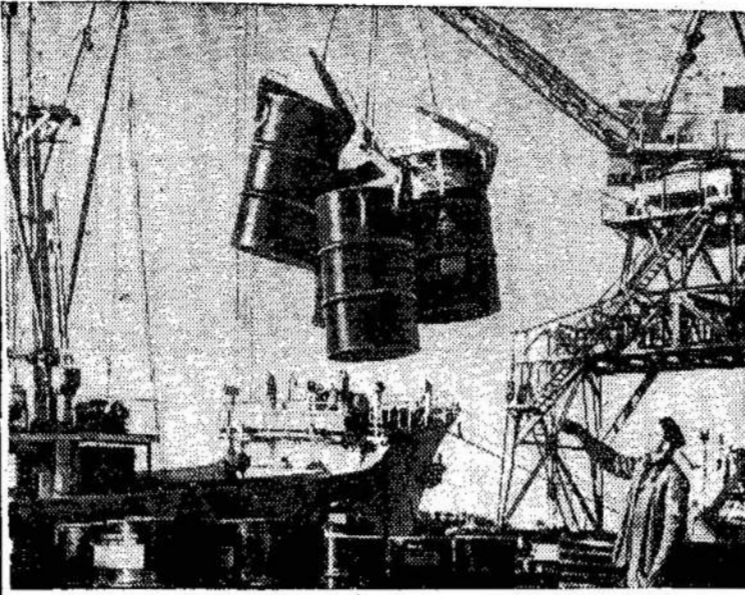
Iš Drabužių Industrijos

TORONTO. — Mažai yra rašoma mūsų laikraštyje apie siuvimo industrijos darbininkų padėtį. Man atrodo šiuo laiku siuvimo industrijos darbininkų algos yra žemiausios. Pragyvenimas brangsta kiekvieną mėnesį, o mūsų algos eina žemyn. Unijos vadovai nekreipia dėmesio į darbininkų uždarbį, bile tik duokles užsimokti. Darbininkai kreipiasi prie unijos vadų ir siuvyklų savininkų, o šie sako: skubiau dirbkite, tai daugiau uždirbsite. O jei seni, negalite dirbti, tai žinoteką daryti — užsivilkę palta eikite namo.

Senesni darbininkai norėtų pasipriešinti unijų lyderiams ir siuvyklų savininkams, bet jiems maža laiko dirbti, tai ir kenčia, laukia senatvės pensijos. Visas blogumas mūsų unijoj ir industrijoj, kad į Torontą atvežta daug iš Europos jaunų darbininkų, kurie nemoka anglų kalbos. Jie kas dieną ateina darbo ieškodami, neklausia kiek mokės, bile tik duos darbą. Nors yra valdžios nustatytas minimumas, bet samdytojai moka, kiek nori. O unija nenori nei žinoti, kiek darbininkas uždirba.

Tokia tai padėtis yra drabužių siuvimo industrijoj.

Siuvėjas

Žiemos mėnesiais, kada dalis Baltijos jūros baseino uostų užšąla, Klaipėdos jūrų prekybos uoste ypač gyva. Prancūzijos, Anglijos, Olandijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos VFR ir daugelio kitų šalių laivai atveža generalinius krovinius, chemines medžiagas, pasikrauna akmenis anglimi,

pienu, medžio drožlių plokštėmis, medvilne. Prekybos apyvarta šiais mėnesiais uoste žymiai padidėjo.

Nuotraukoje: tarybinis laivas "Tartu" į Klaipėdą atvežė 620 tonų įvairių cheminių medžiagų iš Anglijos. Šį krovinį uostininkai sutvarkė per vieną parą.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$2.50 surinktų aukų. Aukojo: S. Daukša \$1.50 ir J. Petrulis \$1.00.

P. Mockaitis, Toronto, gražiai patalkininkavo prenumeratų atnaujinime.

Ch. Martin, Windsor, Ont., prisiuntė paskelbti užuojautų.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, prisiminimų paskelbti ir \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: L.D.L.D. pirma kuopa \$5.00; A. Malin \$1.00 ir S. T. 50 c.

J. Virbickas, Glasgow, Škotija, prisiuntė keliolika atnaujintų prenumeratų ir 3 svarus 10 šilingų surinktų aukų. Aukojo po 10 šilingų: V. Aleksa, J. Bernotas, A. Bauraitis, A. Jarusevičius, J. Mocevičius, J. Papiliauskas ir J. Virbickas. (Vienas šilingas lygus apie 15 c.)

E. Edukaitis, Montreal N., užrašė naują prenumeratą į T. Lietuvą.

Viena rėmėja gerbdama mirusį gyvenimo draugą ir jo įsitikinimus paaukojo LB paramai \$25.00.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. Vinsko \$1.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenu-

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europos kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Atsiskyrus iš gyvųjų tarpo
mūsų draugui ir kaimynui

Petrui Dargužiui

Reiškiame širdingą užuojautą jo dukteriai Bronėi, sūnui Povilui ir giminėms, gyvenantiems Tarybų Lietuvoje.

J. Bartulis
St. Baltulis
Ch. Martin
Z. Morkunas
W. Savickas
R. Banevičius
J. Sadauskas
J. Rubinskas
J. Kuodis
J. Užkuraitis
A. Liokaitis
F. Ščiuka
M. Valantinas
S. Paberalis
B. Purlis
F. Mieliauskas
Ch. Valaitis
J. Vaitkus
SDPD-jos 10-ta kuopa

A. Bernatonis
L. Broliukas
J. Užnaris
J. Andry
A. Buzas
K. Linkevičienė
J. Svirplienė
Ch. Garbuzas
Ch. Stankus
T. Gegžna
J. Behun
P. Karalius
M. Olson
J. Sventickas
V. Batulevičius
S. Kuncaitis
P. Pargelen
P. Katelė
A. Rimša

Windsor, Ont.

meratas paaukojo:

P. Jakštys, Detroit, Mich., \$5.50;

S. Menkelionas, Port Arthur, Ont., \$6.00;

P. Skirka, Montreal, \$1.00;
F. Kemezy, Torrington, Conn., 50 c.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

TSRS GAUSI

PARAMA BULGARIJAI

MASKVA. — Tarybų Sąjungos vyriausybė sutiko duoti Bulgarijai ilgo laiko kreditą \$333,000,000. Prekybinė sutartis taipgi daugiau integruos abiejų šalių ekonomiką. Sutartis padaryta Bulgarijos premjerui Todor Živkovui čia apsilankius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Vyriausmentui a Tiesa, sakdės pastarvės pensijstatymą, i priversti r metų amži ma už pas palūkanų, laidų rinkit tik mažmo: Nedarba mas nuo kontrolės i ji reikalai: Bedarbių siekė kone

Pasaulin Montreale sianti defi Taigi, t "dovana" Išlaidų \$167,100,00 \$119,600,00 O kokias dėjo, kad doje. Ir: ko kia parodė Kanados ži kią sumą?

Toronto r rė statyti n rence marl eis \$16,800 ea, apim: perbuoavo tus. Progr gali trukti Tą sumkels taksų jiems to ce siai tik m: kėtojų nau staigomis.

Lynn, M

"Liaud išleidžiamų

Dienra Tris k Du kan Savait DVISA Mėnesi LAS IR G' Laikra Priima kame persi nadiškais p Taipgi virš vardin tines.

Pusmet "Sporto" — ir Menas" — \$1 \$2.00.

Prenun ir turi būt metais, kad

Užsaky Liaudies B

Iš Kanados Gyvenimo

Vyriausybės raportas parlamentui atrodo gana tuščias. Tiesa, sakoma, kad vyriausybės pastangas praveisti senatūros pensijų planą, praveisti įstatymą, kad senatoriai būtų priversti rezignuoti sulaukę 75 metų amžiaus, taipgi pasisakoma už paskolą studentams be palūkanų, už aprubežiamą išlaidų rinkimams, tačiau tai vis tik mažmožis.

Nedarbas, Kanados gelbėjimas nuo ekonominės užsienio kontrolės ir kiti patys svarbiausi reikalai neturi atsakymo.

Bedarbių skaičius šią žiemą siekė kone pusę milijono.

Pasaulinė paroda, kuri įvyks Montreale 1967 metais, duosianti deficito \$47,500,000.

Taigi, ta paroda bus graži "dovana" taksų mokėtojams.

Išlaidų numatoma turėti \$167,100,000, o pajamų tikėtai \$119,600,000.

O kokias pastangas Kanada dėjo, kad paroda būtų Kanada. Ir: kokiems gi galams tokią parodą reikalinga, jeigu Kanados žmonėms kainuos tokią sumą?

Toronto miesto valdyba nutarė statyti meno centrą St. Lawrence marketo distrikte. Atsisieis \$16,800,000. Ši suma, tiesa, apima ir Meno Galerijos perbudavimą ir kitus projektus. Programos įgyvendinimas gali trukti 15 metų ar ilgiau.

Tą sumą, be abejonės, pakels taksų mokėtojai, reikia jiems to centro ar ne. Greičiausiai tik maža dalis taksų mokėtojų naudosis tomis meno įstaigomis.

Lynn, MacLeod Engineering

Supplies Ltd. Montreale skelbia, kad Tarybų Sąjunga užsākė mašinų ir dalių už \$7,800,000.

Užsakymas turi būti išpildytas iki 1966 metų spalio mėnesio.

Ontarijos aukščiausias teismas priteisė W. Williamui Sarnijoje iš vieno policininko \$88,791.

Policininkams susikirtus su grupe privatiško baltosios vyru, policininkas savo lazdele drožė tam žmogui per galvą porą kartų. Pažeidus smegenis, jis paliko su 8 metų vaiko protu, nors jis 29 metų amžiaus. Taipgi jis nemato kairia akimi ir nevaldo dešinės rankos ir kojos.

Reporteriai, kurie kalbėjosi su separatistais, Montreale nu-teistais už bombardavimus, raportuoja, kad separatistai maną, jog Kvebekas turės panaudoti terorą, net lyderių asasinacijas, kad pasiekus nepriklausomybę.

Kanadietis

Tragiškas Bedarbio Šeimos Likimas

SUDBURY. — Kelios dienos atgal policija rado nuogą, nužudytą Mrs. Marie Hamernyk, 24 metų amžiaus, gyvenamame kambaryje, susispietus apie jos lavoną keturiems vaikūčiams, nuo 1 iki 7 metų amžiaus. Lauke policija suėmė jos vyrą, bedarbį. Moteris buvo labai sudaužyta ir peiliu nudurta.

Sios šeimos istorija iškilo

viršun prieš kalėdas. Labdarybės pareigūnai, sužinoję, kad moteris nusipirko už \$45.00 seną šaldytuvą, taipgi seną televiziją, atsisakė išmokėti jai pašalpą pinigais. Ji gaudavo \$150.00 į mėnesį pašalpos ir \$35.00 į mėnesį šeimyninės paramos. Labdarybės pareigūnai nutarė išduoti jai \$45.00 vertės vočerį maistui kas dvi savaites ir patys apmokėti nuomą už butą. Tada moteris nuvedė vaikus į vaikų globos įstaigą ir pasakė: Darykite ką tik norit su vaikais, aš negaliu jų išlaikyti.

Vaikai buvo paimti iš jos. Bet teisėjas išsprendė, kad ji vaikus prižiūrėjo gerai ir įsakė sugrąžinti vaikus. Vienas sudburietis surinko \$200.00 apmokėjimui jos sąskaitų. Dalykai krypo kerojon pusėn. Ir štai... atsirado iš kažkur vyras ir nužudė ją, palikdamas 4 mažus vaikus be motinos.

Kvebeko Unijų Lyderiai Davė Praktiškus Pasiūlymus

OTTAWA. — Confederation of National Trade Union vadovybė įteikė federalei vyriausybei savo pasiūlymus dėl Kana-

dos gerovės. Reikia pripažinti, kad jos pasiūlymai labai praktiški.

Kanada, sako ji, turi išsilaivinti iš daugelio ekonominių, finansinių ir socialinių ryšių su Jungtinėmis Valstijomis, jeigu nori sutvirtinti savo nepriklausomybę. Federalė vyriausybė turėtų įsteigti, sako ji, pastovų parlamentarinį komitetą studijavimui Kanados santykių su Jungtinėmis Valstijomis.

Ji kritikavo vyriausybę už militarinį susirišimą su Jungtinėmis Valstijomis, už prisidėjimą nuklinkių ginklų ir kitokius susijungimus, ekonominius, politinius ir socialinius, kurie slopina Kanados tautinį charakterį.

Konfederacijos lyderiai mano, kad sankcijos prieš Pietų Afriką turėtų būti vykdomos, kadangi tenai žiauriai diskriminuojamos spalvotos rasės. Taipgi siūlė pripažinti Kiniją, nacionalizuoti oro linijas, telefono kompaniją, paliausoti nuo taksų iki \$2,000 pavienius ir iki \$4,000 šeimynas, priimti tikrai kanadiškus vėliavą ir himną.

Konfederacija turi 125,000 narių, vyriausiai Kvebeko provincijoje. Jos nesusirišusios su amerikiečių unijomis.

Amžinai Gyvas Donelaičio Žodis

Iškilmėmis Vilniuje prasidėjo lietuvių grožinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio jubiliejiniai metai. Pasaulinės Taikos Tarybos nutarimu 250-osios jo gimimo metinės minimos daugelyje šalių.

Sausio 4 d. Vilniuje įvykusio iškilmingo susirinkimo, skirto K. Donelaičio jubiliejui, dalyviai džiaugsmingai sutiko šį Pasaulinės Taikos Tarybos nutarimą, apie kurį pranešė tarybinis mokslininkas Ivanas Gluščenka, Pasaulinės Taikos Tarybos narys.

Į Donelaičio jubiliejaus iškilmes, kurios tapo didele Tarybų Sąjungos tautų draugystės ir

daugianacioalinės kultūros švente, atvyko Maskvos, Leningrado, Ukrainos, Baltarusijos, Latvijos, Uzbekistano, Turkmenijos, Kazachstano, Kirgizijos, Moldavijos, Azerbaidžiano, Armėnijos ir Gruzijos literatūrinės visuomenės atstovai. Svečių tarpe — žinomi tarybiniai poetai Leninininės premijos laureatas Aleksandras Prokofjevas, Levas Ozerovas, Donelaičio kūrinių vertėjas Davidas Brodskis, Petrusis Brovka, Ašotas Grašis, kiti broliškųjų respublikų rašytojų pasiuntiniai.

Iškilmingą susirinkimą, kuriame dalyvavo Lietuvos KP

CK pirmasis sekretorius A. Sniečkus, respublikos Ministrų Tarybos pirmininkas M. Šumauskas, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Paleckis ir kiti Lietuvos Komunistų partijos bei respublikos vyriausybės vadovai, įžangine kalba atidarė Lietuvos TSR Mokslų akademijos akademikas Kostas Korsakas. Kalbėdamas apie Donelaičio reikšmę, jis pasakė, kad puikios "Metų" eilės širdyse gimdo didžią meilę gyvenimui ir darbui, ugdo humanizmą ir demokratiškumą. Nepradusios savo reikšmės bei jėgos ir mūsų dienos jos tarnauja taikai ir tautų draugystei.

Lietuvos liaudies poetas Teofilis Tilvytis ir kiti iškilmingo susirinkimo dalyviai plačiai kalbėjo apie poemą "Metai". Šis kūrinys, pasakė Valstybinės premijos laureatas Antanas Venclova, išverstas į daugelį kalbų, pavergia vis naujų ir naujų tūkstančių milijonų žmonių širdis, primena jiems, kad gyvenime visuomet laimi gėris, kad po šaltos žiemos visuomet ateina pavasaris. Aleksandras Prokofjevas, TSR Rašytojų sąjungos Jubiliejinio komiteto pirmininkas šią trijų tūkstančių eilučių knygą pavadino "galinga poema".

Poetas Justinas Marcinkevičius paskaitė fragmentus iš savo naujos poemos "Donelaitis", kurią jis paskyrė didžiajam poetui.

Prieš įvyksiant iškilmingam susirinkimui buvo atidaryta didelė paroda apie lietuvių poezijos klasiko gyvenimą ir kūrybą. Ekspozitai, išdėstyti naujuose Respublikinės bibliotekos rūmuose, supažindina lankytojus su rečiausiais Donelaičio kūrinių leidimais, jo eilėraščiais, išvertais mūsų dienomis į įvairias kalbas, su knykomis, kurias dabar užtinki būvusiu būry-baudžiauninkų ainių namuose.

Valstybinėje filharmonijoje įvyko didelis literatūrinis-muzikinis koncertas, skirtas K. Donelaičio jubiliejui.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS" Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Svyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

K. Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių minėjimas Vilniuje. Iškilmingo minėjimo pradžioje — Lietuvos TSR

Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininkas J. Paleckis (dešinėje), lietuvių literatūros veteranas V. Mykolaitis

Putinas, Lietuvos TSR liaudies poetas T. Tilvytis. Kalba baltarusių poetas Petrusis Brovka.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

O KAIPGI SU JŲ KOLONIJOMIS

Jungtinių Valstijų, Kanados, Britanijos ir kitų Vakarų šalių lyderiai dažnai šūkiauja apie Tarybų Sąjungos "nelaisvę" esančias šalis, supraskit, Lenkiją, Čekoslovakiją ir kitas. Neturi jie gėdos net reikalauti, kad toms šalims būtų duota nepriklausomybė. Lyg jos nebūtų nepriklausomos valstybės. Bet tai vis dūmų pūtimas į akis.

Jungtinės Valstijos savo panosėj turi dvi kolonijas. Tai Guantanamo Kuboje ir Panamos kanalas Panamoje. Bet Jungtinių Valstijų valdžia ne tik nenori pasitraukti iš tų vietų, bet dar ginklu grumoją, kai tų vietų žmonės reikalauja pasitraukti. Reikia atsiminti, kad amerikiečiai įsitvirtino tose vietose labai negarbingai, tiesiog prievarta privertę Kubą ir Panamą išnuomoti amerikiečiams. Norint parodyti pavyzdį, reiktų nieko nelaukiant apleisti tas vietas.

Kuba, kita vertus, taip pat yra Jungtinių Valstijų nelaisvė. Amerikiečiai blokuoja, žvalgo iš oro, verčia kitas šalis neprekiuoti su Kuba. Niekas negirdėjo, kad Tarybų Sąjunga ar Kinija draustų Kubai prekiuoti su JAV.

Pietinis Vietnamas laikomas neva nepriklausomu. Bet dabar jau atvirai kalbama, kad amerikiečių slaptoji tarnyba su rengė perversmą ir nužudymą Diemo ir kitų. Tai irgi kalba labai garsiai, kokias laisves turi tos šalys, kurios globojamos amerikiečių.

JUO GREICIAU, TUO BRANGIAU

Ne tik sportininkai stengiasi padidinti savo greitį. Štai Kanados Pacific Airlines užsakė Jungtinėse Valstijose tris keleivinius orlaivius, kurie galės skristi 2,000 per valandą. Iš Montrealo į Romą nuskris per 3 valandas ir 50 minučių. Dabar trunka 8 valandas 30 minučių. Iš Vancouverio į Tokijo nuskris per 4 valandas. Dabar trunka 11 valandų. Iš Montrealo į Buenos Aires nuskris per 6 valandas. Dabar trunka 16 valandų. Ir taip toliau.

Bet šie orlaiviai labai brangūs. Vienas atsieis \$25,000,000. Už tris reiks sumokėti \$75,000,000. Ir jie bus gatavi tik 1974 metais. Teks dar palaukti.

Susisiekimai orlaiviais, kaip matome, bus labai greitas. Tik orlaivių stotis pasiekti bus reikalinga praleisti tiek pat laiko, kaip skrendant iš Montrealo į Romą, nes automobilių susikimšimas vis didėja ir didėja. Jau dabar per Toronto miestą pravažiuoti trunka pora valandų.

Kur žmonės nubėgs taip skubėdami? Juk tai dar ne paskutinis žodis tie orlaiviai.

TAI LABATT JAU NEBER

Schlitz, amerikinė kompanija, jau nusipirko 950,000 Labatt šerų. Ji jau kontroliuos 39 procentus Labatt šerų.

Idomu pažymėti, kad pasiūlymas buvo didesnis, negu kompanija siekėsi. Buvo pasiūlyta net 2,500,000 šerų. Matomai todėl, kad Schlitz pasiūlė už šerą \$23.00, kai rinkoje Labatt šerai kainuoja \$19.12.

Schlitz dar neturi daugumos šerų, bet jai ir nereikia. Ji atpirko visus Labatt šeimos šerų ir lengvai galės kontroliuoti kompaniją. Taigi, Labatt alus bus jau pusiau amerikinis, nors parsiduos tuo pat vardu ir bus gaminamas Kanadoje. Pelnas jau plauks į aną pusę sienos.

GALETŲ RASTI NAUDINGESNĮ BODĄ

Įvairių gaminių skelbėjai žmones tiesiog apsarkdina su savo "komedijom" ant televizijos. Tiesiog tyčiojamosi iš žmonių. Mažiems vaikams ir tai netinka tokie "skelbimai".

Pramonininkai galėtų panaudoti tas sumas kam naudingesniam. Tada žmonės geriau vertintų ir jų gaminius. Pavyzdžiui, O'Keef labai gražiai pasielgė pastatydamas teatrą Toronte. Tai gražus ir naudingas skelbimas.

250 tūkstančių Tarybų Lietuvos saviveiklininkų ruošiasi jubiliejiniai respublikinei 1965 metų Dainų šventei. Šios milijoniškos saviveiklininkų armijos gretose yra šimtai kolūkinio kaimo meninių kolektyvų, tūkstančiai atlikėjų.

Nuotraukoje: Grupė Utenos

rajono "Sirvidžių" kolūkio meno saviveiklos entuziastų. Kolūkiečių E. Karklentytės, Z. Gurksnytės, K. Ciočio ir daugelio kitų pasirodymams ne kartą plojo apylinkės žemdirbiai. Šie metai sirvidiečiams bus ypač reikšmingi: jie pradėjo ruošti respublikinės Dainų šventės repertuarą.

Kas Trukdo Išsivaduoti iš Religinų Pinklių

J. RAGAUSKAS

Kol tikinčiam atrodo, kad religija yra naudinga, tol jis ne tik nesistengia ja nusikratyti, bet jos laikosi ir net gina nuo "religijos priešų". Iš religijos pinklių žmogus pradeda vaduotis tik tada, kai keičiasi jo požiūris į religiją, kai ima suprasti, kad religija ne tik neduoda nieko gero, bet daro jam pačiam ir visuomenei žalą.

Įsitikinimai susidaro ir keičiasi pamažu, palaipsniui, todėl tikintysis nepasidaro per vieną dieną ateistu. Bet paprastai jam reikalingas tam tikras stimulus — koks nors faktas ar įvykis, kuris priverstų jį suabejoti, paskatintų kritiškai mąstyti ir patikrinti savo religinių pažiūrų teisingumą. Kartais toks įvykis ar pergyvenimas būna lemiamas — priverčia padaryti galutinę išvadą, žengti paskutinį žingsnį į ateizmą, užbaigia ilgą abejotimų, svyravimų, ieškojimų grandinę.

Koks bus tasai pirmas ar paskutinis postūmis, pradėdas ar užbaigias tikinčiojo "įsitikinimų reviziją", iš anksto nespakys. Vienas gal pasipiktins dvasininkų veidmainingumu ir jų nedoru gyvenimu, kitas nusivils religinės ideologijos bejėgiškumu socialiniame gyvenime, trečią paveiks perskaityta knyga ar išklaudyta paskaita, ketvirtą sukurs skaudus pergyvenimas, kurį analizuosdamas jis nebeapsitenkins religine filosofija ir t. t.

Redakcijoss Atsakymas

S. Dagiui, Vancouver, B. C.: Labai senas dalykas, nėra prasmės dabar apie tai rašyti spaudoje.

Viena tik neabejotinai tikra: žmogus turi iš pradžių suabejoti, o paskui įsitikinti religinės pasaulėžiūros klaidingumu. Vadinasi, reikia galvoti.

Žmogus kasdien galvoja. Bet galvojimas galvojimui nelygu. Antai, du mokiniai sprendžia tą patį uždavinį. Abu jie galvoja, bet vienas uždavinį išsprendžia teisingai, antras — klaidingai.

Panašiai yra su tikinčiais ir ateistais. Ir vieni, ir kiti galvoja ir svarsto tuos pačius klausimus: dievo buvimą, pomirtinį gyvenimą, žmogaus gyvenimo tikslą ir prasmę. Tačiau jų galvojimo išvados viena kitai prieštarauja: vieny teisingos, kitų klaidingos. Tuo tarpu ir vieni, ir kiti yra įsitikinę savo pažiūrų teisingumu.

Kyla klausimas: kodėl tikintieji, kurių pažiūros yra neteisingos, nemato ir nesupranta, kad jie klysta? Kodėl kartais taip sunku juos įtikinti, kad religija yra prietarai?

Tarp kitko, čia labai svarbų vaidmenį atlieka vadinamasis išankstinis nusistatymas, kuris neretai būna nenugalima kliūtis žmogui susivokti, rasti tiesą, suprasti, kad klysta.

Religinį tikėjimą ir religinę pasaulėžiūrą žmogus įsigyja dar tada, kai nesugeba kritiškai mąstyti — kūdikystėje ir vaikystėje. Šiuo antimoksliniu sąmonės turiniu vaiką aprūpina tikintys tėvai. Kartu jie įpratina vaiką melstis, švęsti religines šventes, lankyti bažnyčią ir atlikti kitas religinio kulto apeigas. Taip religija virsta žmogui įpročiu, "antrąja jo prigimtimi". Be to, žmogui įteigiama nuomonė, kad tikrai jo tikyba esanti vienintelė tikroji religija, visos kitos tikybos esančios netikros, o jų išpaži-

nėjai — klaidatikiai; ateizmas esąs didžiausia paklauda ir nuodėmė.

Ši iš mažens įkalta į galvą nuomonė ir yra minėtasis išankstinis tikinčiojo nusistatymas, atkaklus ir fanatiškas įsitikinimas savo religijos ir pasaulėžiūros teisingumu, o visų kitų tikybų ir ideologijų klaidingumu. Šis išankstinis nusistatymas nelyginant koks šarvas apdengia žmogaus religinį tikėjimą, nepraleisdamas į sąmonę kritiško galvojimo spindulio.

Daugiau kaip trisdešimt metų pats buvau tikintis žmogus, ir man labai gerai pažįstamas tikinčiojo išankstinis nusistatymas, apsaugą antimokslinę, absurdišką ir negyvenimišką religinę pasaulėžiūrą nuo mokslo linės kritikos. Mano išankstinis nusistatymas ilgus metus gana sėkmingai vykdė savo elemtą "funkciją" — išsaugojo mano tikėjimą. Pradėjau lankyti mokyklą, baigiau gimnaziją, universitetą, kunigų seminariją — septyniolika metų mokiausi — pradėjau savarankišką gyvenimą, sulaukiau trisdešimt penkerių amžiaus metų ir vis buvau giliai tikintis žmogus!

Kodėl? Tik todėl, kad buvau tvirtai įsikalęs į galvą tokius išankstinius, nepatikrintus ir moksliskai neįrodytus teiginius: "Yra dievas — Romos katalikų bažnyčios skelbiamas dievas", "Kunigai — paties dievo išrinkti ir pašaukti apaštalai", "Be bažnyčios nėra išganymo" ir t. t.

Jei kildavo neaiškumų, jei mintis užkliūdavo už įvairių gyvenimo blogybių — kodėl pasaulyje tiek daug neteisybių? kodėl žmonės vieni kitus engia, skriaudžia, žudo? kodėl kyla ir vyksta karai? — šiuos ir panašius klausimus lengvai "išsprendžiau" taip pat išankstiniu teiginiu: "Visos socialinės blogybės kyla dėl to, kad žmonės neklauso bažnyčios balsu, nemyli dievo".

Juo sunkiau buvo man, kaip ir kitiems tikintiesiems, įžvelgti religijos absurdiškumą, kad religininkai, dvasininkai, teologai yra išdirbę gudrią filosofinę sistemą, kurią tikintysis, vadovaudamasis vis tuo pačiu išankstiniu nusistatymu, priima kaip neabejotiną ir negincytiną mokslinę tiesą. Ši religinė sofistika pridengia religinį tikėjimą "moksliskumo" skraiste ir dar labiau sustiprina tikinčiojo poziciją.

Tiktai betarpiškas susidūrimas su gyvenimo tikrove, tik antrojo pasaulinio karo ir hitlerinės okupacijos negirdėti žiaurumai, stambūs politiniai įvykiai pagaliau pramušė mano išankstinio nusistatymo šarvus, ir aš rimtai suabejojau: "O gal vis dėlto klystu? Gal teistas ateistai? Gal dievo nėra?"

O, kokiai baisi man atrodė ši mintis, kai ji pirmą kartą rūšiai iškilo sąmonėje ir grėsmin-

(Nukelta ant 8 pusl.)

Pas

Atrodo, ka jeras Robart pinės privati kompanijom kurie nėra a

Labai tei Pearsonas reikšdamas, apeina 70 p gyventojų, l vės pensijos kompanijos.

Klausimas: mano, ką ju

Spauda r Tse-tungas, Francijos l lankėsi Kin Chruščiova

Ir ką jis r kiomis kalb

Tas jam

Kalbant s pierinis tigr jėgė apginti perialistų, r tančių myli jungos.

O ką gi i tigras?

Čiangkaiš salose tik Kinijos.

Portugala pačioje Kin Anglai te ga

Aš nieka Kipro gyv

Kiek jie v varė koloni užsitraukė

Tarpusav dys jų nep Niekaip r ti, kodėl tu greta graik

Praėjusie automobil 4,200 žmon žuvo kanad kis metus.

Per penk pu žus 21,

Bet žmor žiau ir maž reikalą bū mašinomis

Kas blog su jaunesni akis stovi v

Idomu, daugiau pa gelbėjimui

gu kad bi žmogų, kur

Ruby ka vė Oswald traukė jūd televizijos.

Didesnio žmogžudys

Pastabos

Atrodo, kad Ontarijos premjeras Robarts daugiau susirūpinęs privatinėmis apdraudus kompanijomis, negu žmonėmis, kurie nėra apdrausti.

Labai teisingai premjeras Pearsonas atkirto jam, pareikšdamas, kad jam daugiau apeina 70 procentų Kanados gyventojų, kurie neturi senatvės pensijos, neku privatinės kompanijos.

Klausimas tikrai, ar jis tą ir mano, ką jis sako.

Spauda raportuoja, kad Mao Tse-tungas, kalbėdamasis su Francijos politikieriais, kurie lankėsi Kinijoje, išvadines N. Chruščiovą popieriniu tigrų.

Ir ką jis mano atsiekti su tokiomis kalbomis?

Tas jam garbės neteikia.

Kalbant apie tigrus, tas prierinis tigras visgi iki šiol pajėgė apginti Kubą nuo JAV imperialistų, nors Kuba už tūkstančių mylių nuo Tarybų Sąjungos.

O ką gi padarė tas geležinis tigras?

Ciangkaišekininkai tebesėdi salose tik už kelių mylių nuo Kinijos.

Portugalai turi savo koloniją pačioje Kinijoje.

Anglai tebevaldo Hong Kongą.

Aš niekaip negaliu suprasti Kipro gyventojų.

Kiek jie vargo pakėlė, kol išvarė kolonistus, o dabar ir vėl užsitraukė tą rykštę ant savęs.

Tarpusavės peštynės pražudys jų nepriklausomybę.

Niekaip negalima įsivaizduoti, kodėl turkas negali gyventi greta graiko.

Praejusiais metais Kanadoje automobilių nelaimėse žuvo 4,200 žmonių. Nedaug daugiau žuvo kanadiečių kare per penkis metus.

Per penkis metus tokiu tempu žus 21,000 kanadiečių.

Bet žmonės, atrodo, vis mažiau ir mažiau kreipia dėmesį į reikalą būti atsargesniais su mašinomis ant kelio.

Kas blogiausia, kad taip yra su jaunesniais, kuriems prieš akis stovi visas gyvenimas.

Idomu, kad Dallas mieste daugiau pastangų dedama išgelbėjimui Oswaldą žudiko, negu kad būna dedama ginant žmogų, kurio kaltė neįrodyta.

Ruby kaltė aiški, kai jis šovė Oswaldą, reporteriai nutraukė jūdį, žmonės matė ant televizijos.

Didesnio įrodymo, kad jis žmogžudys, nereikia.

J. Y.

Lietuvos Valstybinio akademinio operos ir baletu artistai P. Sargūnaitė ir V. Sinkevičius Čaikovskio baletu "Spraktukas".

Ką Kiti Rašo

Reikia taisyti, bet...

Ne tik marksistai, permatanti visuomenės vystymosi ir žmogaus intelektualinio tobulėjimo dėsnius, o ir buržuaziniai apologetai jau sako, kad JAV užsienio politika žlunga ir ku skubiausia reikia ją taisyti.

Niekas neišeina iš paskelbtų Kinijai ir Kubai boikotų. Niekas neišeina iš užsispyrimo trukdyti prekybą su TSRS. Reikalai šlyja NATO grupuotėje. Šlyja Lotynų Amerikoje, Azijoje, Afrikoje. Vyksta visų galų sujrimas.

Ir kaip visa tai pataisyti, ponai buržuaziniai apologetai nežino. Kapitalizmo prigimtis tokius reikalus taiso karu. Bet karui sukelti laikas praėjo. Atėjo laikas šnekėti apie taiką ir nori ar nenori reikia jos siekti.

S. J. Jokubka

Ir Japonija

Mūsų valstybės sekretorius Rusk, grįžęs iš Japonijos, nu-kalbėjo labai optimistiškai. Reikalai Japonijoje "tvarkoje", viskas kaip sviestu patepta.

Tuom tarpu iš Tokijo ateina pranešimai atskleidžia kitą lapą. Tiesa, sako, Japonija prisima JAV globą ir... valiutą, bet japonai esą "praktiškai biznieriškai".

Didžioji Liaudies Kinija jiems tik už siauro vandens ruožto. Prekyba su ja plečiama — Čiango Formozos "sąskaita".

Dar daugiau, Japonija žada užmegzti ir diplomatinis ryšius su didžiąja kaiminka. Tik laukianti kol Kinija bus priimta į Jungtinių Tautų organizaciją. Taip, girdi, neužrūstin-tų Amerikos ir nenustotų militarinės globos.

— Vilnis

Bausdavęs iki mirties tik "ištvirkusius vaikus"

Vakarų Vokietijos mieste Frankfurte teisiamas hitlerinis kriminalistas Emilis Bendnarekas aiškino, kad jis bausdavęs net iki mirties tik "ištvirkusius vaikus", kurie nenorėdavę jo klausyti.

Vieni jų norėdavę rūkyti, kiti bandydavę per dratinę tvorą susieiti su motinomis. Tokių neklaudų jis negalėdavęs pakęsti. Mušdavęs juos ir apipylęs leduotu vandeniu palikdavęs juos sušalti iki mirties.

Jis buvo Auschwitzo koncentracijos stovyklos įnamis, gestapininkas padėjęs žudyti vyrus, moteris ir vaikus.

— J. Grigiškis

New Yorke

Skandalas Niujorko pašonėje: surasta, kad Long Islande vidurinės klasės moterys, vaikų motinos, pradėjo parsi-davinėti, prostitucija užsiimti. Keliolika tokių ponių jau areštuota.

Kodėl jos tai daro? Teisinasi: nuomos ir visi gyvenimo produktai taip pabrango, kad mes su šeimomis nebe-galime išsiversti, nebegalime iš vyro uždarbių pragyventi.

Tai antausis "laisvajam verslui", ar ne?

— R. Mizara

Rūkyti ar nerūkyti

Generalis chirurgas anądien patiekė raportą, jog rūkymas, ypač cigarečių, kenkia sveikatai. Išsūkia vėžio, įvairias širdies ir kraujų apytakų ligas ir t. t.

Cigarečių fabrikantai susirūpino. Iš "kovos lauko" jie lengvai nepasitrauks. Savo užpakalyje jie turi galingą Amerikos

medikų susivienijimą.

Na ir atsisaukė į savo talkininką: Duosime medikų susivienijimui po \$2,000,000 kasmet per penkeris metus (viso \$10,000,000), skelbkite, kad cigarečių rūkymas nekenkia sveikatai.

Anie tą ir darys. Pirmus du milijonų dolerių jau priėmė.

O tuom tarpu jūsų televizoriaus ekrane bus skelbiami kaip ir ligšiol, ilgos ir trumpos cigaretės, su baltu "filteriu" ir su angliniu. Kad geriau išreklamuoti "grabo vinis" sandomi gabūs filmų aktoriai — ir aktorikos.

Du jų ypač atkreipia atydą — užjuodintom akim. Nes jie bevelytų gauti juodą akį, negu pakeisti cigarečių rūši. Atseit, kumščiuotųsi už savo pamėgtas cigaretes.

— L. Jonikas

Peikia Kinijos Komunistų Partijos Lyderių Taktiką

TORONTO. — Kanados Komunistų Partijos Pildantysis Komitetas išleido sekantį pareiškimą:

Mes labai susirūpinę dėl pastaruoju laiku People's Daily ir Red Flag redakcijų paskelbto straipsnio, užvardinto "Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos lyderiai yra didžiausi skaldytojai mūsų laikais".

Sio straipsnio visas turinys siekia suskaldymo, išardymo komunistinio judėjimo vienybės ir sudarymo tarptautinio centro su Kinijos Komunistų Partija priešakyje, kurio uždavinys yra primesti savo pavojingą nemarksistinę liniją, priešingą pasaulinio komunistinio judėjimo linijai.

Kinijos Komunistų Partija bando be jokios atodairos suskaldyti socialistinės sistemos šalis. Taip darydama, ji silpnina pasaulyje taikos, demokratijos, tautinio išsivadavimo ir socializmo frontą.

Mūsų partija atmeta šį skaldantį Kinijos Komunistų Partijos aktyvumą. Šis vėliausias kiniečių partijos lyderių bandymas suskaldyti verčia mus nurodyti, kad reikalinga, kiekviename partijos organizacijos lygyje, išstoti prieš šį nesąžiningą bandymą padalinti pasaulinį komunistinį judėjimą. Mes laikomės tvirtai tokios pozicijos, kurios visuomet laikėmės, atmesdami visai klaidingą ir nemarksistinę kiniečių lyderių liniją.

Jau nekuris laikas, kai mūsų partija pasisakė už pasaulinę komunistinių ir darbininkų partijų konferenciją. Mes manome, kad susidaranti situacija daro tokią konferenciją dar labiau reikalingą, negu bile kada anksčiau, kad apvienijus visas pasaulinio komunistinio judėjimo jėgas gynamui marksizmo-leninizmo principų ir pasaulinio judėjimo dokumentų.

ŠYPSENOŠ

Abipusė nauda

"Nepamirškite, kad aš lankiau tamstos onuką net 11 sykių, kuomet jis turėjo tyms", teisingo gydytojas motinai, nusiskundusiai per dideliu mokesčiu.

"Bet ir gydytojas turėtų neužmiršti, kad Jonukas padarė jums daug pinigų, užkrėsdamas tymais visą ketvirtą skyrių."

Nebebus rūpesčio

"Atsimeni, mama, tą vazą, kuri tau vis rūpėjo, kadangi mane, jog aš galiu kada nors sudaužyti?"

"Taip. Tai kas?..."

"Jūsų rūpesčiui atėjo galas".

Nebenori

"Girdėjau, kad jūsų dukterė mokinasi ant arpos, kaip jai sekasi?"

"Mokinasi. Bet jos motina dabar jau nebe taip labai trokšta patekti į dangų".

Tik keletui dienų

Hollywoodo aktorė: "Aš įsitikinau, kad aš negaliu tekėti už tavęs".

Aktorius: "Nebūk tokia. Tik kelioms dienoms".

Galima ir Pasijuokti

Kanados parlamente praėjusią savaitę, diskutuojant ginklų vogimus iš militarinių sandėlių, opozicijos lyderis Diefenbakeris paklausė apsigynimo ministrą Hellyerį:

"Kokių priemonių yra imamasi apsaugojimui mūsų ginkluotų jėgų?"

O naujų demokratų lyderis Douglas pridėjo:

"Ar gali ministras duoti atstovų rūmams užtikrinimą, kad niekas nepavogs bomarkų sviedinių?"

Jau trijose vietose vagys išplėšė ginklų sandėlius.

Laisvųjų Pasaulyje

Ciang Kai-šeko valdžia, sėdinti Formosoje, nutraukė diplomatinis ryšius su Francija už tai, kam pripažino Kiniją.

Jungtinės Valstijos nutraukė militarinę paramą Britanijai, Francijai ir daugeliui kitų savo sąjungininkų už prekyvimą su Kuba.

Vakarų Vokietija nutraukė ekonominę pagalbą Ceylonui už politines nuolaidas Rytų Vokietijai.

Tai keletas pavyzdžių, kaip gerbiama valstybių laisvė laisvajame pasaulyje.

OTTAWA. — Kanada pripažino naują Zanzibaro vyriausybę ir užmezgė diplomatinis santykius.

Montrealo žinios

Supiltas Naujas Kapas

Po sunkios likos, vasario 15 d. iš gyvųjų tarpo išsiskyrė Pranė Reinotienė - Čerņiūtė, sulaukusi 61 metų amžiaus, palikdama liūdesyje gyvenimo draugą, sesutę JAV ir dvi sesutes T. Lietuvoje. Gimusi Šmorių k., Veiverių valsė., Marrijampolės apskr. Atvyko į šią šalį 1928 m. Buvo laisvų pažiūrų.

Vyru, giminėms ir artimiesiems mąno gili užuojauta, o velionei amžina ramybė.

Sergantieji

Jau gana ilgas laikas kai serga Stasys Ježimskas, taipgi po didelės auto nelaimės dar ligonių sąrašė randasi drg. Jurgis Skirpka, nors žymiai sveikata

gerėja ir gal neužilgė grįs į namus.

Eva Kazakevičienė, kuri neseniai turėjo operaciją Royal Viktorijos ligoninėje, šiuo laiku dar randasi likoninėje. Toje pat ligoninėje randasi ir plačiai žinomas Peter Petrusis, kuris gydosi rankas. O M. Labūnienė (Dubauskaitė), kuri išsilaužė ranką ir A. Skrupskis, kuris šiomis dienomis susirgo, gydosi namuose. Visiems ligoniams linkiu kuogreičiausiai pasveikti.

Priešvedybinės Partijos

Dėl nežinojimo, korespondentas buvo praleidęs dvi priešvedybines partijas, kurios buvo suruoštos dėl Vic Virbalo ir M. Šarskytės (pastarajai antra), kurie jau apsidėdė ir pradėjo naują gyvenimą JAV. Linkiu

jaunajai porai šeimyninės laimės!

Minėsime Moters Dieną

Kovo aštuntoji, kaip jau daugeliui žinoma, skiriama apvaikščiojimui tarptautinės Moters dienos. Šios kolonijos skirtingų tautų moterims, kartu ir lietuvių, bendromis jėgomis ruošiasi ją iškilmingai minėti. Paminėjimas įvyk: Kovo 8 d., 2 v. po pietų Ukrainų Kultūros St. Paminėjimo programa bus įvairi: meninė programa, vaišės ir kalbėtojos, kurios nušvies Moters dienos minėjimo reikšmę, jos uždavinius, o svarbiausia, kovą už taikos išlaikymą visame pasaulyje.

Šios kolonijos lietuviai nuosirdžiausiai yra kviečiami atsilankyti į šį pobuvį.

Remkime Kovą Už Pilietines Teises

Kaip jau esate skaitę spauroje, šiuo laiku daromi apkaltnimai ir norima nupilietinti drg. A. Bimba, kuris išgyvenęs JAV desėtkus metų ir jau apie 40 metų kai įsipilietino. Tuo reikalu yra susitvėręs komitetas New Yorke, gynimui jo (kartu ir kitų) pilietinių teisių. Ši kovą bus nelengva ir pareikalas labai daug lėšų.

Šiame klausime šios kolonijos pažangiečiai iki šiam laikui jau labai gražiai pasirodė. Pradžiai jau pasiuntėme \$25.00 ir turime surinkę ant rankų. Kai susidarys didesnė suma, pasiūsim ir vėl. Kreipiamės į tuos asmenis, kurie dar nepildė savo auką, kad prie pirmos progos pasistengtų pamatyti daugiau veikiančius draugus ir priduoti.

K.

Mirė Kazys Lapata

BALTIMORE, Md. — Kaip visur, taip ir mūsų mieste, senoji karta nyksta ir nyksta gana sparčiai. Štai, vasario 5 dieną po sunkios vidurių vėžio ligos mirė gerai žinomas draugas Kazys Lapata.

Velionis buvo palaidotas Laudon kapinėse vasario 8 dieną laisvai, be jokių bažnytinių apeigų.

Draugas K. Lapata gimė Padavinio kaime 1886 metais kovo 4 dieną, ūkininko šeimoje. Į Ameriką atvyko 1907 metais į Minesvillį, Pa. Tūlą laiką gyveno ten, po tam persikėlė Chicagon, Ill. Ten 1916 metais vedė Veroniką Kazakevičiūtę. Nepo ilgam laikui persikėlė į Connecticut valstiją. Ten susidarius sunkioms sąlygoms gyventi, atvyko į Baltimorę ir išgyveno iki pat mirčiai.

Dirbo prosytoju drapanų siuvimo industrijoj. Priklausė Amalgameitų unijai, Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijai nuo pat atvykimo į šią šalį. Be to, daugelį metų buvo nariu Lietuvių Darbininkų Susiveikimo (pašalpinė draugija).

Būdamas tykaus būdo, mėgo daug skaityti knygas ir laikraščius. Prieš pat mirtį prašė žmoną, kad jo vardu dar kartą paaukotų darbininkų spaudai pagal jos išgalę, ką ji ir padarė, paaukojo 50 dolerių Vilniai Chicagoje, 50 dolerių Laisvei Brooklyne ir kitiems darbininkiškiems laikraščiams 25 dolerius. Tai puiki auka našlės Veronikos Lapatienės, nors ir jai pravertė sunkiai uždirbti doleriai. Jie visuomet rėmė mūsų spaudą finansiniai, parengimus savo darbu. Rūpinosi, kad spauda pasiektų ir jų gimines Lietuvoje, praneimuodami jiems laikraščius — Laisvę ir Liaudies Balsą.

Daug daug gyvų gėlių vainikų puošė draugo karstą. Buvo ir nuo Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 25-tos kuopos puikus vainikas. Nepamiršdama savo dėdės dainininkę Birutę Ramoškaitę - Mannaukojo pinigais Cancer Fundui vietoje vainiko.

Atsisveikinimo kalbą kopyčioje ir kapinėse pasakė draugas J. Deltuva.

Velionis Kazys Lapata paliko 3 brolius: Vincą Chicagoje, Antaną Kanadoje ir Juozą Lietuvoje, ir seserį Oną S. Wind-

sore, Conn.

Velionies našlė V. Lapatienė širdingiausiai dėkoja giminėms, kurie pagelbėjo jai jos sunkiose dienose prižiūrėti ligonį. Be to, draugams ir draugėms J. Pyvariūnienei, C. Deltuvienei, J. F. Deltuvai, J. Staniui, J. Deltuvai už jų taip nuoširdų atjautimą. O mes likusieji draugai K. Lapatai linkime ramiai ilsėtis šaltoje žemėje.

Vinco Duktė

Antanina Milevičienė-Bunkiūtė
Mirusi kovo 2 d., 1963 m.
New Glasgow, Que.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Jau metai praėjo, kai begailėstinga mirtis pasisavino mano mylimą žmoną ir gyvenimo draugę **Antaniną**.

Pereitais metais kovo 2 d. 9 val. vakare man gyvenimas liko beprasmis. Vientovės butis slėgia krūtinę. Vaizduotėje kartojasi Jos šviesi ir maloni praeitis. Dažnai akis vilgo gailėsčio sąsarovs...

Išsėkis, mylimoji Ancele, aš Tave neužmiršiu; širdyje turėsiu pakolei aš gyvas būsiu. Su gailėsčiu Tavo kapą dažnai lankysiu.

Tavęs liūdintis

Kazys Milevičius

New Glasgow, Que.

Minime vienu metų liūdną sukaktį nuo mirties mūsų Sesutės ir Brolienės

Antaninos Milevičienės - Bunkiūtės

Mirusios Kovo 2 d., 1963 m.
New Glasgow'e, Que., Kanadoje

Jau vieneri metai, kai Tavęs, Mieloji Sesute ir Broliene, nėra gyvųjų tarpe. Mes niekad nepamiršime ir nepamiršime Tavo gerumo dėl mūsų. Tu buvai mums motina nelaimėje ir varge visuomet supratai ir užjautėi mūsų visus.

Broliai Valys, Pranas ir Alfonsas
Bunkai ir brolienės Vera ir Ona

Jamaica, N. Y., USA

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Minime vienu metų sukaktį nuo mirties **Antaninos Milevičienės**, kuri mirė 1963 m. Kovo 2 d. Ji buvo mūsų artimiausia ir geriausia draugė Kanadoje. Mes jos negalime pamiršti ir nepamiršime kol gyvi būsim.

Ona ir Vincas Krupauskai

Montreal, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą. **Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas**

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažuose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 kelevių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kanadiškais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Grelbus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vargais negrupulkininkų anvilkdamas kojų punktą. Galva jancios akys ni skyrus purviną jam atrodė be to.

Sviesiaplaukė galva be gyvybi vo pagal lėta Valandėlei Ar lėjo mintis kū žemės, bet jis į ją šalin ir kiū galiau nusikasė ir sugriuvo be

Po valandės operacijos stal kūno ištraukė ru, bet išgelbėti pasisekė. Kitą tijos Petrovičiu mirė: jis neteko kraujo, kol atje.

Skaudi žinia mirtį greitai dalinius. Fašist mokėjo už didv pačią dieną 44 riai išmušė vol tumos vienuoly davė jiems stit mino kalno pa

Nė valandė mos mūšių, pul 144-osios divizi si lemiamam p šturmui.

Visuose dalir čiai aiškinamas tarybos iškelta viny.

Iki vėlaus ve liepos 12 au miesto punktu sų dalys lietės dijo stotys tr lias laidas voki ir karininkams tas nelaisvėje nės armijos p kareivių kreip taja įgulą.

"Vokiečių ka ninkiai ir karin Jūs — apsuir Armijos dalys toli nuo Vilnia karus ir pietus. Vadinas, jūs kėtis jokios vo ramos.

Tolimesnis ji sis nenaudinga kas. Jeigu nen jūsų draugai p — pasiduokite Vokiečių kar reikalas pralab kite apie savo ir motinas tėvy Siame dokur bai laiku užsim ris prakišo kai mis dienomis reirlo galvos bu

A. Bačiūrinai, G. Nabatovas

Iš rusų kalbos išvertė Vyt. Martišius

Kovos Dėl Vilniaus

(Tęsa)

Vargais negalais užsivertė papulkininkį ant pečių ir, vos vilkdamas kojas, nuėjo į medpunktą. Galva užė, karščiuojančios akys nieko nematė, išskyrus purviną šaligatvį, kuris jam atrodė be galo ir be krašto.

Šviesiaplaukė papulkininkio galva be gyvybės ženklų siūbavo pagal lėtą viršios žingsnį. Valandėlei Antonui šmėkstelėjo mintis kūną nuleisti ant žemės, bet jis tuoj pat nuginė ją šalin ir kiūtino toliau. Pagaliau nusikasė ligi medpunkto ir sugriuvo be sąmonės.

Po valandos Sitko buvo ant operacijos stalo. Gydytojai iš kūno ištraukė keletą skeveldrų, bet išgelbėti pulko vado nepasisekė. Kitą dieną Inokentijus Petrovičius neatsipeikėjęs mirė: jis neteko pernelyg daug kraujo, kol atsidūrė ligoninėje.

Skaudi žinia apie pulko vado mirtį greitai apskriejo visus dalinius. Fašistai brangiai užmokėjo už didvyrio gyvybę. Tą pačią dieną 449-ojo pulko kariai išmušė vokiečius iš aukštumos vienuolyno rajone ir sudavė jiems stiprų smūgį Gedimino kalno papėdėje.

Nė valandėlei nenutraukdamas mūšių, pulkininko Doneco 144-osios divizijos dalys rengėsi lemiamam priešo įtvirtinimų šturmui.

Visuose daliniuose buvo plačiai aiškinamas fronto Karinės tarybos iškeltas kovinis uždavinys.

Iki vėlaus vakaro ir nuo pat liepos 12 aušros įvairiuose miesto punktuose, kur tik mūšio dalys lietėsi su priešu, radijo stotys transliavo specialias laidas vokiečių kareiviams ir karininkams. Buvo perduotas nelaisvėje esančių hitlerinės armijos puskarininkų ir kareivių kreipimasis į apsuptą igulą.

"Vokiečių kareiviai, puskarininkai ir karininkai Vilniuje! Jūs — apsupti. Raudonosios Armijos dalys jau nužygiavo toli nuo Vilniaus į šiaurę, vakarus ir pietus.

Vadinasi, jūs jau negalite tikėtis jokios vokiečių dalių paramos.

Tolimesnis jūsų priešinimasis nenaudingas ir beprasmiškas. Jeigu nenorite žūti kaip jūsų draugai prie Stalingdaro, — pasiduokite!

Vokiečių kareiviai! Hitlerio reikalas pralaimėjęs. Pagalvokite apie savo žmonas, vaikus ir motinas tėvynėje".

Šiame dokumente buvo labai laiku užsiminta, kad Hitleris prakišo karą. Kaip tik tomis dienomis virš paties fiurerio galvos buvo pakibęs "Da-

moklo kardas". Vienas iš jo artimųjų — pulkininkas Staufenbergas jau keletą kartų atėjo pas jį su raportu, savo portfelyje slėpdamas "pragaro mašiną", kuri turėjo sunaikinti Hitlerį.

Apie pasikėsinimą į Hitlerio gyvybę vokiečių igulos Vilniuje kareiviai ir karininkai pirma kartą išgirdo per mūsų radijo laidas.

Tačiau į tarybinės vadovybės pasiūlymą atsiliepė nežymus skaičius vokiečių. Tik keletas nedidelių grupių savanoriškai perėjo į įsitvirtinimų liniją.

Liepos 12 rytą šimtai tarybinų lėktuvų bombardavo visą priešo įtvirtinimų liniją. Ypač nukentėjo Lukiškių kalėjimas. Keturių aukštų pastate su begale vienukių ir bendrų kambarių, su masyviais rūšiais ir karceriais buvo įsitvirtinę patys aršiausi niekšai — esesininkai. Prireikė beveik šimto bomboneščių antskrydžių ir 86 tonų bombų, kol šis didžiulis pastatas buvo sukrėstas iš pamatų.

Pirmą valandą dienos po aviacijos veiksnių 144-osios divizijos dalys pradėjo šturmuoti hitlerininkų pozicijas.

Pirmieji puolė Alijevo 612-ojo pulko daliniai, kurių uždavinys buvo prasigauti prie Neris, užimti Mickevičiaus tiltą ir užkirsti kelią pagrindinėms priešo jėgoms trauktis iš miesto centro.

Kapitono Malyševo bataliono veiksmus parėmė Tarybų Sąjungos Didvyrio Nikolajaus Budiuko savaeigių pabūklų baterija.

Reikėjo užimti dvi gatves: Montvilo ir Šviesos; jas skyrė dykvietė, kur buvo priešo įsitvirtinimai.

Vivulskio gatve traukdamas link dykvietės, kapitonas Budiukas pastebėjo, kad fašistų kulkosvaidininkai, įsitaisę nebaigtos statyti bažnyčios kupoje, kliudo pėstininkams pulkti. Kapitonas atrideno savaeigių pabūklus ir apšaudė priešą. Bet vos tik daliniai pakilo atakon, "sutriuškinti" kulkosvaidžiai ir keletas patrankų vėl atgijo.

Kalvelė kliudė tiksliai nustatyti, iš kur priešas šaudo: reikėjo atskirti savaeigių pabūklų antpuoliais priversti jį demaskuoti savo jėgas. Tada Budiuko mašinos ekipažas, saugojamas storių šarvų, paleido smarkią ugnį. Gudrybė pavyko. Vokiečiai tuoj pat atsakė iš visų ginklų rūšių.

Šito ir norėjo kapitonas. Vokiečiai išdavė savo gynybos ugnies sistemą. Saveigiai pabūklai privažiavo prie įtvirtinimų šaudymo angų ir trenkė į jas tiesiu taikymu. Fašistai pagal-

bon išsiskaukė tankus. Du iš jų padegė savaeigių pabūklus.

Kapitonas Budiukas per radiją pareikalavo pastiprinimo. Palaužę aršų hitlerininkų pasipriešinimą ir užėmę dykvietę, savaeigiai pabūklai nuvažiavo link Mickevičiaus tilto. Paskui juos slinko pėstininkų voros.

Malyševo batalionas priėjo beveik prie pat Neris, — iki kranto beliko kokia trys šimtai metrų. Į susidariusią spragą pasipylė kiti 612-ojo pulko batalionai, tarsi peiliu perskrodamie priešų gynybą į dvi dalis.

Tuo laiku mūšiskiai, veikiantys iš šiaurės, taip pat pasistūmėjo priekin, išvaduojami visą šiaurinę miesto dalį iki upės. Didžiojoje, dabar Maksimo Gorkio, gatvėje priešų pozicijas sėkminga šturmoavo 875-asis I. Kurkino pulkas.

Hitlerininkai, jausdami savo beviltišką padėtį, ėmė kontraktuoti. Kapitono Osinkino batalionas tą dieną atrėmė penkias kontratakas ir toliau namas po namo lamdė vokiečius. 2-oji leitenanto Usovo vadovaujama kuopa pateko į išilginę dviejų kulkosvaidžių ugnį ir buvo priversta slėptis už namų.

Vidury gatvės stovėjo mūsų keturiasdešimt penkių milimetrų patranka, kurios tarnyba buvo išėjusi iš rikiuotės. Kuopos komšorgas vyresnysis seržantas totorius Taginas Ischakovas, anksčiau tarnavęs artileristu, pastebėjo, kad šalia jos primėtyta sviedinių, ir šoko prie tylinčio pabūklų. Užtaisęs ėmė šaudyti: devyniais sviediniais jis sunaikino abu kulkosvaidžius. Pėstininkai puolė pirmyn ir netrukus išvalė visą gatvę.

Šalia mūrinio pastato vokiečių snajperis sunkiai sužeidė kuopos vadą. Vyresnysis seržantas tuojau pat jį pakeitė. Padėtis reikalavo kuo ryžtingiausiai veikti, ir Taginas Ischakovas nedelsdamas kariams davė užduotis.

— Tu liksi čia, — įsakė jis kulkosvaidininkui Antonui Zykoviui, — šaudyk išilgai gatvės. Pagalbon tau skiriu automatininkus Abdurachmaną Ismailovą ir Sergejų Motiną. — O jūs, vyrukai, — Ischakovas pasisuko į karius. — Jūs sekite aną didelį kampinį namą, ten vokiečių kulkosvaidžiai. Nenuleiskite akių nuo namo langų, priešą atitraukite savo ugnimi. O mes tuo tarpu atakuosime aną namą kitoje pusėje.

Vyresnysis seržantas pasiuntė ryšininką su rašteliu viršilai Michailui Nemčinovui, kuriam davė uždavinį: atakuoti namą iš užnugario.

Komjaunuolis Michailas Nemčinovas seniai vadovavo būriui ir nuostabiai mokėjo smogti priešui ten, kur jo nelaukia.

Perskaitęs Ischakovo raštelį, jis žmones nuvedė pereinamais kiemais, aplenkdamas priešą, įsitvirtinusių už storių namo sienų. Nemčinovo būrys

vokiečius užklupo netikėtai. Kariai granatomis apmėtė rūsius. Perbėgdami iš kambario į kambarį, automatininkai išvijo vokiečius iš slėptuvių. Dvylika hitlerininkų pasidavė ir nelaisvę, kitus sunaikino.

Čia buvo vaivadijos pastatas. Jefreitorius Beloborodovas virš jo iškėlė raudoną vėliavą. Tai reiškė, kad gatvė galutinai išvaduoti iš vokiečių.

Taginas Ischakovas kuopą nuvedė toliau, į miesto centrą. Netikėtai ji sužeidė snajperio kulka. Vyresnysis seržantas apsitvarstė žaizdą ir toliau vadovavo mūšiu dėl kampinio namo, kol atvyko karininkas, naujai paskirtas kuopos vadu.

— Galima į savo būrį? — kreipėsi į jį Ischakovas.

— Ne, negalima, — atsakė leitenantas. — Tučiuojau vykštelę į bataliono medpunktą. Jūs rimtai sužeistas...

— Klausau. Divizijos vadui raportuodamas apie vylikos miesto kvartalo išvadavimą, 785-ojo pulko vadą papulkininkis I. Kurkinas ypač pažymėjo komjaunuolį Taginą Ischakovą.

Vos atvykęs į medpunktą, vyresnysis seržantas gavo telegramą. Ischakovas suglumęs atplėšė ją — "Nuo ko čia galėtų būti?" Išvargęs, kiek pajudęs veidas staiga nušvito. Jis skaitė, iš susijaudinimo vos krutindamas lūpas:

"Vyresniajam seržantui Taginui Ischakovui.

Už drąsą, iniciatyvą ir sumanumą mūšio lauke, ėmusis vadovauti daliniui, reiškiu jums padėką ir pristatau apdovanoti III laipsnio "Slovės" ordinu.

Divizijos vadas pulkininkas Donecas"

Apsuptosios Vilniaus igulos šturmo dienomis patys artimiausi pėstininkų pagalbininkai buvo artileristai. Papulkininkio P. Kučino vadovaujamos 144-osios divizijos artilerijos pulko kariai beveik visą laiką šaudė tiesiu taikymu.

Tomis dienomis ugnies pozicijos atrodė gana keistai. Dažniausiai tai būdavo medžiais apšodinti kiemeliai. Sekimo punktai — kambariai su švaramais užuolaidomis, su gėlimis ant pangių.

Senovinių namų rūsiuose, kurių sienos dažnai būdavo storesnės kaip metras, įsikurdavo divizijų ir pulkų vadovietės.

Po didelio keturaukščio namo arka buvo pastatyti majoro Kubasovo diviziono pabūklai. Vokiečiai namą apšaudė iš kulkosvaidžių, bet tai netrikdė artileristų, kurie tarpuvartėje buvo nepažeidžiami. Iš gretimame ketvirto aukšto žvalgai stebėjo priešų ugnies taškus, jo kariuomenės manevrus. Būrių vadams jie pranešinėjo šaudymo davinius.

Liepos 13 rytą leitenanto Piotro Vernidubos artilerijos būrys keitė ugnies pozicijas, stengdamasis laikytis arčiau

centrinę gatvę šturmuojančio dalinio. Iš rūsių išgrūsti hitlerininkai puolė į gatvę ir staiga pamatė Vernidubos būrio pabūklus, lydimus saujelės artileristų. Vokiečiai bandė apsupti būrį, bet Verniduba nesuglumo.

— Gult! — sukomandavo kariams leitenantas. — Paruošti granatas!

Kada hitlerininkai priartėjo, juos pasitiko vieninga automatu ugnis. Paskui užgriuvo granatų kruša. Leitenantas iš pistoleto paguldė tris fašistus. Kitus paklojo būrio kariai.

Pėstininkams padėdamas vaduoti gatvę po gatvės, Verniduba netikėtai pastebėjo, kad didelė vokiečių grupė, palikusi namus, per kiemus dumia link upės. Paleidęs du perspėjimo šūvius, būrys atkirto priešui kelią trauktis. Mirčiai pasmerkti vokiečiai stabtelėjo. Pamatę, kad jiems nepavyks pasiekti upės, hitlerininkai pakėlė rankas.

Juos nuginklavo ir nuvedė į diviziono štabą. Šalia penkių sunaikintų tankų, trijų savaeigių pabūklų, dešimčių kulkosvaidžių ir patrankų, kovinę būrio sąskaitą papildė dar trys šimtai vokiečių belaisvių.

Leitenantui Piotriui Vernidubai buvo suteiktas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas.

144-osios divizijos dalys prieš igulą Vilniuje perskrodė į dvi viena nuo kitos izoliuotas gruputes. Prieš vieną jų, savo jėgas sutelkusią miesto centre, kovojo Alijevo pulko daliniai, o prieš kitą grupuotę, besiginančių observatorijos rajone, veikė Kurkino pulkas.

Tarybinė vadovybė vėl davė ultimatumą vokiečių igulai padėti ginklus.

Vilniuje apsuptos vokiečių fašistų kariuomenės vadas generolas leitenantas Štagelis anksčiau už kitus karininkus suprato, kad jų padėtis beviltiška. Bet, stengdamasis pakelti kovinę savo dalinių dvasią, jis visą laiką įtikinėjo, kad kas minutę laukia paramos iš išorės. Be paliovos jis davinėjo įsakymus išlaikyti savo pozicijas, grasino sušaudyti kiekvieną, kas savanoriškai mėgins pasiduoti ir nelaisvę.

O kritišku momentu, liepos 12 naktį, baukštus karvedys, panašiai, kaip 1812 metais Napoleonas, metė savo kariuomenę ir su grupe vyresniųjų karininkų gėdingai paspruko.

— Mes netikėjome savo ašimis, — pasakojo belaisvis majoras Karlas Kiselringas iš generolo Štagelio štabo, — kai po ryžtingų reikalavimų žūt būt išlaikyti savo pozicijas liepos 12 vakare generolas įsakė visai igulai 21-00 palikti miestą, forsuoti upę ir trauktis į šiaurės vakarus. Aš mačiau, kaip 22 valandą generolas Štagelis maža valtele pats pirmas perplaukė į kitą krantą...

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, kovo 1 d., 2 v. p.p., nuosavoje svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami atsilankyti ir susirinkime dalyvauti. Taipgi užsimokėt narinius mokesčius už šiuos metus.

T. Rimdžius

Kuopos sekretorius

Motery dėmesiai

Tuojuo po sūninės susirinkimo įvyks Toronto Moterų Klubu narių susirinkimas.

Visos Klubu narės ir nenarės kviečiamos atsilankyti ir susirinkime dalyvauti. Yra reikalų, kuriais reikia pasikalbėti ir pasitarti.

Klubu Valdyba

Rochester, N. Y.

Žuvienos Vakariene

Rengia LDLD 50 ir 110 kuopos, balandžio 11 dieną vakare. Tai bus pirma žuvienos vakariene Rochesteryje. Žmonės susidomėję teiraujasi, kaip bus patiekta. Pasiteiravus, parengimo komisija informavo:

Žuvys bus sukapotos, sausai ištušintos ir apkeptos sviesto ir grietinės sose. Prie žuvies bus ir dešrų su reikalingais priedėkiais. Tas reiškia, kad vakariene bus įvairi.

Tikėtai bus pardavinėjami iš anksto.

Žuvis paaukoja pora žvejų,

kurias jie patys pagavo — virš pūdo — ir šviežias sušaldė. Žvejai pageidauja, kad iki vakarienės jie būtų nežinomi. Ir kiek liks pelno nuo vakarienės, kad būtų paskirta Liaudies Balsui.

Taip. Jau seniai turėjome parengimą LB paramai. Ir gana seniai kaip susitikome su jumis, torontiečiai, mūsų parengime. Mes pasiilgome jūsų. Prašome - kviečiame dalyvauti, kam tik galima atvažiuoti. Nebuvę galėsitės. Atsilankę būsite pasitenkinę.

B. Čeriauskas

Mirė Petras Dargužis

WINDSOR. — Po ilgos ir sunkios ligos vasario 9 dieną mirė Petras Dargužis, sulaukęs 62 metų amžiaus. Vasario 11 dieną buvo palaidotas Green Lawn Memorial kapinėse. Kadangi velionis buvo laisvų pažiūrų, priklausė prie Sūnų ir Dukterų Draugijos 10-tos kuopos, skaitė darbinikišką spaudą ir sulig išgale paremdavo, tai jis pageidavo ir buvo palaidotas laisvai.

Išlydint į kapus koplyčioje paskutinio atsisveikinimo žodį tarė draugas Bell Oldrik. Ant kapų — St. Baltulis, kuris užbaigęs kalbą visus laidotuvių dalyvius užkvietė pas A. ir J. Užunarius apšilti ir užkandžiams.

Iš Lietuvos, jis paėjo iš Ramygalos rajono, Linažiedžių kaimo. Paliko nuliūdime Lietuvoje dukrą Bronytę ir sūnų Povilą.

Velionis į Kanadą atvyko 1928 metais ir pragyvenimą darė dirbdamas ant ūkių bei miškuose. Iš amato buvo batsiuvys. Susitaupęs kiek finansų, nusipirko savo įrankius ir užsiiminėjo batsiuvyste, tik

neilgai. Apie 10 metų atgal susirgo paralyžium, kuris kankino iki pat mirties. Prisiėjo ilgai būti ligoninėj. Po keleto metų pradėjo jaustis geriau ir pageidavo išeiti, bet kur ir kas priims beturtį žmogų? Tačiau atsirado gerų žmonių. Nekurį laiką gyveno pas Ilgučius, pas-kui persikėlė pas F. Rudokus, kur ir gyveno apie trejetą metų. Už tai tenka didžiai padėkoti F. Rudokams.

Pasikartojus ligai, prisiėjo išeiti atgal į ligoninę, kur ir mirė.

Būnant ligoninėj, Petrą daugiausia lankė bei prižiūrėjo A. ir J. Užunariai. Taipgi Užunariai rūpinosi ir laidotuvėmis. Jiems padėjo J. L. Svirpliai.

Velionis buvo blogoj padėtyj finansiniai. Tad buvo reikalinga kreiptis į Windsoru lietuvių pagalbos, kad padengus laidotuvių išlaidas. Šiam reikalui bendrai suaukota \$154.45.

Aukojo: S.D.P. D-ja 10 kuopa \$15.45; L. Broliukas \$9.00; R. Purlis, A. Bernatonis ir J. Užunaris po \$7.00; J. Bartulis, St. Baltulis, Ch. Martin, S. Paberalis ir Ch. Valaitis po \$6.00; Z. Morkunas, W. Savickas, J. Sadauskas, P. Katela ir A. Rimša po \$5.00; K. Linkevičiūnė \$4.00; M. Valantinas, J. Andry, A. Buzas, F. Miliauskas, P. Karalius ir S. Kuncaitis po \$3.00; R. Banevičius, J. Kuodis, J. Rubinskas, J. Užkuraitis, A. Liokaitis, F. Ščiukas, J. Vaitkus, J. Svirplienė, Ch. Garbuzas, Ch. Stankus, T. Gegžna, M. Olsen ir P. Pargelen po \$2.00; J. Behun, J. Sventickas ir V. Batulevičius po \$1.

Baigdamas rašyti, vardu mūsų kolonijos tariau širdingą aciu visiems-soms, kurie prisi-dėjo aukomis, nupirko gėlių, bei palydėjo į kapus. O tau, drauge, lai būna lengva šios šalies žemelė.

C. M.

Kas Trukdo Išsivaduoti Iš Religinių Pinklių

(Atkelta nuo 4 pusl.)
gai atsistojo priešais mano ilgai puoselėtą religinę pasaulėžiūrą! Vėl ir vėl tai minčiai grįžtant, aš melsdavaus, atkakliai kartodamas "tikėjimo akto" žodžius: "Tikiu, viešpatie, visa, ką tu apreiškei ir per savo šventąją bažnyčią įsakei tikėti. Viešpatie, stiprink mano tikėjimą!"

Penkerius metus vyko mano sąmonėje sunki kova tarp tikėjimo ir ateizmo, kol pagaliau nugalėjo mokslinė tiesa.

Dabar kartais pats stebiuos, kad taip ilgai buvau tikinčiu žmogumi. Kaip galėjau taip ilgai nematyti, rodos, tokių aki-vaizdžių religinių nesąmonių? Ir tik prisiminęs išankstinio nusistatymo jėgą, nustojau tuo stebėtis.

Be abejo, daug yra tokių, kurie niekad netikėjo arba kurių tikėjimas buvo negiliai įsi-brovęs į sąmonę. Ir jie dar ankstyvoje jaunystėje nesunkiai juo nusikratė. Šie žmonės, skirtingai nuo tų, kurie ateis-

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

tais tapo po ilgos ir sunkios vidaus kovos, dažnai neįvertina išankstinio nusistatymo milžiniško vaidmens tikinčiam žmogui. Ir iš viso jiems sunkiau suprasti tikintį žmogų, panašiai, kaip tikintiesiems sunku suprasti ateistus.

Gal iš dalies dėl šios aplinkybės kai kuriems mūsų ateistams stinga jautrumo tikinčiųjų žmonių atžvilgiu. Pavyzdžiui, žodis "davatka" pas mus yra virtęs maždaug "religinio kvailio", "visuomenės atmatos" sinonimu. Kai kurie jauni ateistai kiekvieną kunigą vaizduoja tokiu pat bukaveidžiu storapilviu, kokiais kunigus piešia karikatūristai.

Žinoma, yra tam tikra dalis tikinčiųjų, kuriems religija yra glaudžiai susijusi su klasinio raugo liekanomis, su buržuaziniu nacionalizmu. Kalbėti apie jų nuosirdų religinį tikėjimą nėra jokio pagrindo — jiems religija yra jų priešiško tarybinei santvarkai ir komunistinei ideologijai legali priedanga. Su tokiais "tikinčiaisiais" kita turi būti kalba — juos reikia demaskuoti ir smerkti!

Bet tokių žmonių yra palyginti nedaug. Mūsų tikinčiųjų dauguma sudaro žmonės, kuriuos greičiau reikėtų laikyti praeities laikų, senojo auklėjimo aukomis. Ko jie kalti, kad gimė, augo ir gyveno kapitalistinėje santvarkoje, bažnyčios ir kunigų įtakoje, be mokslo, be geros knygos? Kazin, ar mes, jei būtume augę ir gy-

venę tokiose pat sąlygose, būtume šiandien kitoki, negu jie?

Visada reikia smerkti klaidą, bet nesityčiokime iš klystančio žmogaus. Parodykime jam, kad tarybinė santvarka yra nepalyginamai geresnė už kapitalistinę — tepajunta jis, kad tarybinis žmogus yra kilnesnis ir humaniškesnis už tuos, kurie gina reakcingą pasaulėžiūrą.

Kultūra, mokslinė pasaulėžiūra lengviau plinta ten, kur yra didesni ir akivaizdesni naujo gyvenimo laimėjimai, ten, kur kolūkiai gražiai tvarkosi ir klesti, negu tose vietose, kur dėl vienu ar kitu priežasčių dar neveiktas atsilikimas. Todėl rūpindamiesi tokių apylinkių žmonėms įdiegti mokslinę pasaulėžiūrą, kartu padėkime jų kolūkiui išeiti į pirmaujančių gretas. Sudrauskime biurokrata, jeigu kur nors jis iškelia galvą, kad kolūkio kontoroje, apylinkės taryboje, kiekvienoje tarybinėje įstaigoje žmogus sutiktų tik tokius darbuotojus, kurie nuosirdžiai paaiškina, pataria, padeda. Sunkią gyvenimo valandą ištieskime žmogui ranką, nepalikime jį vieną fanatikų globai. Visa tai padės jo sąmonei pragiedrėti.

Be abejo, tai, ką čia rašau, toli gražu neišsemia viso sudėtingo kovos su prietarais ir blaivios mokslinės pasaulėžiūros sukūrimo klausimo. Norėjau tik atkreipti skaitytojų dėmesį į kai kurias šios problemos puses.

Lilia Flower Shop

630, QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westonlečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.